

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2211822
Steller: M. Kroes
Datum commissie: 21 januari 2025
Datum raadsvergadering: 4 februari 2025

Team: VT
Teammanager: Fatina van het Kaar
Portefeuillehouder: J. Nieuwenburg
E-mail: m.kroes@hoorn.nl

Onderwerp

Kadernota 2026 en bezuinigingsscenario's gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Aanbiedingsbrief bij Kadernota 2026
2	Kadernota Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2026
3	Bezuinigingsscenario's Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
4	Tabellen bezuinigingsscenario's Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De raad besluit:

1. Een positieve zienswijze te geven op de kadernota Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2026.
2. Een positieve zienswijze te geven op het bezuinigingsscenario van 4%.
3. De Veiligheidsregio opdracht te geven om een extra bezuinigingsscenario van 1% uit te werken om te komen tot een uiteindelijk bezuinigingsscenario van in totaal 5%.
4. De Veiligheidsregio opdracht te geven om geen onomkeerbare maatregelen (het beëindigen van activiteiten) te treffen in het 1% scenario, maar dit scenario uit te werken langs de lijnen van versoberen, vertragen en verminderen.
5. De Veiligheidsregio opdracht te geven om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen om hierdoor efficiency voordelen te behalen.
6. De Veiligheidsregio opdracht te geven het 5% bezuinigingsscenario te verwerken in de begroting Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2026.

Samenvatting

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft de kadernota 2026 ingediend. De gemeenteraad kan hierover zienswijzen indienen. De kadernota 2026 vormt de basis voor de programmabegroting van 2026.

De onderwerpen zijn gebaseerd op het beleidsplan 2024-2027 en het meerjarenontwikkelplan brandweer. De Veiligheidsregio schetst twee nieuwe beleidsontwikkelingen: Vitaal Worden en Psychosociale Ondersteuning/ PTSS. Dit zijn nieuwe taken die door het Rijk worden opgelegd zonder extra financiële middelen. De Veiligheidsregio geeft aan deze nieuwe taken nog niet uit te voeren omdat er geen financiële dekking voor is en hier geen extra geld voor aan de gemeenten wil vragen.

De Veiligheidsregio legt een bezuinigingsscenario van 4% voor en geeft aan dat meer bezuinigen ten koste zou gaan van de slagkracht van de Veiligheidsregio. De Hoornse gemeenteraad heeft in de Hoornse begroting 2026 een bezuiniging van 5% opgenomen voor alle

gemeenschappelijke regelingen. Een bezuiniging van 4% zal leiden tot een tekort in de Hoornse begroting.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De gemeenteraden in Noord-Holland Noord kunnen voor 1 maart 2025 een zienswijze afgeven op de kadernota 2026. De reacties van alle deelnemende gemeenten zullen worden betrokken bij de definitieve besluitvorming tijdens de algemeen bestuursvergadering van 14 maart 2025.

Belang

Door het inbrengen van zienswijzen stuurt de gemeente Hoorn op de kadernota 2026 en daarmee op de begroting 2026 van de Veiligheidsregio (VR). Het Algemeen Bestuur van de VR neemt een besluit over de ingediende zienswijzen en op basis daarvan zal de begroting 2026 worden opgesteld.

Centrale vraag

Welke zienswijzen wil de gemeenteraad inbrengen op de Kadernota 2026?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

De VR staat voor het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-) schade bij incidenten.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt niet bij aan de duurzaamheidsambitie.

4. Kaders

Raadsbesluit Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen

Op 19 december 2017 stelde de gemeenteraad de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' vast. Doel van de notitie is dat de raden beter geïnformeerd worden over en actiever betrokken worden bij de nieuwe financiële en beleidskaders van een aantal GR-en, zoals de VR. Een van de verzoeken aan de GR-en is om vanaf 2019 jaarlijks voor 1 januari een kadernota naar de raden te sturen waarop voor 1 maart zienswijzen gegeven kunnen worden. Het AB van een GR besluit over de kadernota, waarbij de zienswijzen worden betrokken.

Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR)

In 2019 stelden de gemeenteraden in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland de FUGR vast. De FUGR is vanuit de regietafel geïnitieerd met als doel stroomlijning en versimpeling. De FUGR vervangt de regeling uit 2012 en is gemoderniseerd en vereenvoudigd. Met de komst van de FUGR worden vaste uitgangspunten voor het indexcijfer voor loon -en prijsontwikkelingen gehanteerd.

Motie indexering en bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen dd. 7 november 2023

De gemeenteraad verzoekt het college:

- zich in te spannen voor een indexatiepercentage bij GR-en die zoveel mogelijk in lijn zijn met de indexatie die de gemeente Hoorn intern hanteert;
- een negatieve zienswijze voor te leggen bij een te hoge indexering van gemeenschappelijke regelingen;
- in aansluiting bij de bestuursopdracht in Westfries en bovenregionaal verband te onderzoeken hoe en welk percentage aan bezuinigingen mogelijk zijn.

Raadsbesluit taakstelling van 5% op de gemeenschappelijke regelingen:

De gemeenteraad heeft op 12 november 2024 ingestemd met een taakstelling van 5% op de gemeenschappelijke regeling VR. Hiervoor is een bedrag van € 280.000 ingeboekt in de begroting 2026 en verder.

5. Argumenten

Kadernota 2025

De VR voldoet met de kadernota 2026 aan het doel om gemeenteraden meer sturing en grip te geven op de hoofdlijnen van de begroting 2026. In de kadernota 2026 staat informatie over het afgelopen jaar vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2024-2027, het meerjarenontwikkelplan brandweer en de financiële uitgangspunten. Daarnaast bevat de kadernota twee nieuwe beleidsontwikkelingen (zie hieronder).

Nieuw beleid: Vitaal worden

Het ministerie van J&V onderzoekt op dit moment of processen van VR's vitaal moeten worden verklaard. In januari 2025 wordt duidelijk of dit zo is. Kort gezegd komt het erop neer dat alle vitaal verklaarde processen altijd moeten werken, ook als het niet op de normale manier kan. Het betreft hier een nieuwe taak die vanuit het Rijk wordt opgelegd zonder dat het Rijk hiervoor extra financiële middelen beschikbaar stelt. De VR geeft aan dit beleid pas uit te voeren als hier voldoende middelen voor zijn. De VR heeft hier momenteel geen financiële dekking voor en wil de gemeenten niet om extra middelen wil vragen, gelet op de verwachte bezuinigingsmaatregelen.

Nieuw beleid: Toolbox psychosociale/ erkenning en aanspraken PTSS

Vanuit het ministerie J&V is de wens geuit dat de VR's gelijke behandeling van hun personeel realiseren bij de erkenning en aanspraken voor medewerkers die gediagnosticeerd zijn met PTSS. Implementatie vindt deels plaats op landelijk niveau en deels op VR-niveau. Het betreft hier een nieuwe taak die vanuit het Rijk wordt opgelegd zonder dat het Rijk hiervoor extra financiële middelen beschikbaar stelt. De VR geeft aan dit beleid pas uit te voeren als hier voldoende middelen voor zijn. De VR heeft hier momenteel geen financiële dekking voor en wil de gemeenten niet om extra middelen wil vragen, gelet op de verwachte bezuinigingsmaatregelen.

Het college adviseert een positieve zienswijze te geven op de kadernota 2026.

Bezuinigingsscenario's

Bij de behandeling van het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027 verzochten enkele gemeenteraden (waaronder Hoorn) om de mogelijkheden voor kostenbesparingen in beeld te brengen. In deze lijn volgde op 5 juli 2024 de opdracht van het Algemeen Bestuur aan de VR scenario's voor een mogelijke taakstelling vanaf 2026 van 1%, 3%, 5% en 7% uit te werken.

De VR heeft een bezuinigingsscenario tot 4% uitgewerkt langs drie lijnen: versoberen, vertragen en verminderen.

1. Versoberen

Allereerst worden investeringen teruggebracht om de incidentenbestrijding van gevaarlijke stoffen anders in te richten. Daarmee kan de organisatie voldoen aan haar wettelijke taak, passend bij een nieuwe (landelijke) visie op dit vraagstuk. Daarnaast richten de bezuinigingsmaatregelen binnen dit thema zich op de personele en bestuurlijke voorzieningen. Dit heeft gevolgen voor het vitaliteitsbeleid van de organisatie, haar arbeidsmarktpositie en werkgeverschap. Hiermee wordt ook de aantrekkelijkheid voor (potentiële) brandweervrijwilligers beperkt, door de verlaging van de aanvullende bijdrage voor de personeelsvereniging.

2. Vertragen

Binnen dit thema wordt voorgesteld de realisatie van een 24 uursdienst in de strategisch gepositioneerde kazerne in Hoorn aan te passen naar een 12-uursdienst van maandag tot en met zondag. In het meerjarenontwikkelplan brandweer is door de VR een investering gevraagd aan de raden, die is toegekend. Onderdeel hiervan is de invoering van een 24/7 beroepsbrandweer in Hoorn, die noodzakelijk is om de wettelijke brandweertaak te blijven uitvoeren. Het beschikbaarheidsprobleem speelt met name overdag en minder in de avond en nacht, aangezien brandweervrijwilligers dan veelal thuis zijn. Daarom wordt voorgesteld om Hoorn de komende jaren te versterken naar een 12/7-bezetting, waarmee een substantieel bedrag kan worden bespaard.

3. Verminderen

Deze maatregelen richten zich op het terugbrengen van externe inhuur van specialistische kennis, van het innovatie- en opleidingsbudget en van de personele oefencapaciteit voor de crisisorganisatie. Daarnaast wordt materieel afgestoten en worden investeringen teruggebracht. Ook zal in deze maatregel de capaciteit van Veilig Leven worden verminderd waardoor minder preventieve activiteiten worden uitgevoerd. Deze maatregelen hebben gevolgen voor de ambities van de organisatie; ze raken de geoefendheid van de crisisorganisatie, het zijn van een informatiegestuurde organisatie en het werkgeverschap.

De VR geeft aan dat bezuinigingen van meer dan 4% fundamenteel ten koste zou gaan van de slagkracht van de VR en daarmee aan de veiligheid van onze inwoners. In de lijst met maatregelen om meer dan 4% te bezuinigen, valt op dat deze lijst alleen maar voorstellen bevat om activiteiten te beëindigen. De VR heeft deze bezuinigingsmaatregelen niet opgesteld langs de lijnen van versoberen, vertragen en verminderen (zoals ze gedaan hebben voor het 4% scenario).

Als het scenario van 4% bezuinigen wordt aangenomen, zal de bijdrage voor Hoorn met € 237.000 afnemen. Hoorn heeft gerekend met 5% (€ 280.000). Omdat deze 5% uitging van de basis *zonder* het meerjarenontwikkelplan brandweer is het verschil tussen het 4%- en 5%-scenario niet € 59.000 extra bezuinigen, maar € 41.000.

Het college adviseert om de VR opdracht te geven om een extra bezuinigingsscenario van 1% uit te werken waarbij geen onomkeerbare maatregelen genomen worden. Daarnaast kunnen door intensiever met andere gemeenschappelijke regelingen samen te werken efficiency voordelen behaald worden. Bijvoorbeeld door gezamenlijk producten en diensten in te kopen.

Indexatie

De loon-prijsindexatie 2026 is conform de door gemeenten vastgestelde regeling FUGR en geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen. Het indexatiepercentage 2026 is vastgesteld op 3,97,4%. De percentages zijn gebaseerd op de meest actuele cijfers van het Centraal Plan Bureau (CPB).

Financiën

Kadernota 2026 effecten	begroot 2026	begroot 2027	begroot 2028
Bijdrage gemeente Hoorn	€ 5.730.000	€ 5.858.000	€ 5.858.000
Indexatie KN2026	€ 426.000	€ 426.000	€ 426.000
Taakstellingsscenario van 4%	-€ 237.000	-€ 237.000	-€ 237.000
Bijdrage wordt	€ 5.919.000	€ 6.047.000	€ 6.047.000
Er zit in begroting Hoorn voor bijdrage Veiligheidsregio NHN (inclusief taakstelling 5% ad € 280.000)	€ 5.450.000	€ 5.578.000	€ 5.578.000
Verschil ten opzichte van begroting Hoorn (+ is nadeel en -/- is voordeel)	€ 469.000	€ 469.000	€ 469.000

Door de indexatie neemt de bijdrage met € 426.000 toe.

Bij de kadernota 2025 wordt deze index in onze begroting 2026 en verder verwerkt. Rond april 2025 wordt bekend hoe de compensatie voor Hoorn hiervoor wordt in de algemene uitkering en wordt duidelijk of dit de 7,4% toename in voldoende mate dekt. Dit betekent dat dan pas duidelijk wordt of deze indexatie als te hoog kan worden beschouwd; de zienswijze hierop moet echter voor 1 maart 2025 al worden gegeven.

Het taakstellingsscenario van 4% betekent een afname van de bijdrage voor Hoorn met € 237.000. Er is gerekend met een taakstelling van 5%, € 280.000. Met de zienswijze willen we de VR de opdracht geven om bij de begroting 2026 met een voorstel te komen om tot 5% te komen.

Gemeente Hoorn betaalt op basis van de afgesproken verdeelmaatstaven op dit moment 10,3% van de totale kosten van de VR. De definitieve verdeelsleutel 2026 per gemeente wordt medio februari 2025 bekend. Indien dit tot een aanpassing zal het gevolg hiervan verwerkt worden in de Hoornse kadernota 2025.

6. Maatschappelijk draagvlak

De VR organiseert begin 2025 regionale raadsbijeenkomsten voor alle drie de subregio's waarin de VR een toelichting geeft op de kadernota 2026 en de bezuinigingsscenario's.

7. Financiële consequenties

Dit voorstel heeft financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat van 2026 en verder van € 469.000 structureel:

- Een bedrag van € 426.000 komt door de toegepaste indexatie. Omdat deze volgens de binnen de FUGR gemaakte afspraken past, wordt deze in de Hoornse kadernota 2025 verwerkt.
- Een bedrag van € 41.000 is het verschil tussen de bezuiniging die door Hoorn al is ingerekend (€ 280.000) en die in het 4% van de VR zit (€ 237.000).

De gevolgen van het 4%-scenario zullen alvast in de Hoornse kadernota 2025 worden verwerkt.

8. Communicatie

Dit besluit is openbaar en komt op de openbare besluitenlijst. De Hoornse zienswijze wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de VR.

9. Realisatie

De ingebrachte zienswijzen van de gemeenteraden in Noord-Holland Noord worden besproken in het AB van de VR.

Hoorn, - 7 JAN. 2025

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris

de burgemeester